

**עת"א 29713/07/22 - מלך אגריה חרيري נגד שרות בתי הסוהר-
מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל**

בית משפט המחויזי מרכז-לוד

עת"א 22-07-2013 חרيري(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מס' תיק חיצוני

בפני כבוד השופט דודו ארד-אלון
עוטרים מלך אגריה חרيري (אסיר)
נגד 1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
משיבים 2. מדינת ישראל
בשם העותה:עו"ד וליד גאנם
בשם המשיבים:עו"ד שירלי לוגסי

פסק דין

1. העוטר מצו במעצר עד תום ההליכים בגין כתוב אישום, המיחס לו עבירות של קשרת קשור לביצוע פשע, סחיטה באוימים המביאה לידי מעשה, מרמה, עבירות מס והלבנת הו.
2. ביום 13.4.22 נמצא בית המשפט שיש ראיות לכואורה להוכחת העבירות המוחסנות לו, וביום 28.4.22 נמצא בית המשפט, שמתקיימות עילות של מסוכנות ושל שיבוש הילכי משפט, ושבצמתן הרבה עד כדי שאין מקום לשקלול חלופת מעצר (עמ"ת (מרכז) 45701-01-22, כב' השופטה א' פינק). בית המשפט הוסיף, שבשל כך שעילת השיבוש היא המרכזית יותר, אפשר שהייה מקום לבחון את המעצר שוב, לאחר שמייעת העדויות המרכזיות בבית-תיק.
3. בעתרה מבקש העוטר לאפשר לו לצאת בליווי לבקר את אמו בת התשיעים, המאושרת בבית החולים בילינסון במצב קשה ביותר ובכלל זה אי ספיקת לב סופנית, כשהיא סיעודית אך צלולה. ב"כ העוטר הציג מסמכים רפואיים מיום 5.7.22, אשר לגבייהם טענה ב"כ המשיבים שהם נחוצים כ"מכtab שחזרו" ועל כן הם לא מלמדים שהאם מצויה באישפוץ. בתשובה מסר ב"כ העוטר, שלפי בדיקה עדכנית שערף, האם באישפוץ, שמצבה קשה ביותר, ושכל הדרוש יציג מסמכים עדכניים יותר, ואף ימסור פרטי התקשרות לבית החולים.
4. קשה לחלק על חסיבותו של ביקור, שאפשר שהוא אחרון, של בן אצל מי מהוריו שנמצא בעירם ימי, ואפשר שימוש בהםו האחרונים. מדובר באירוע בעל משמעות רבה ביותר הן לבן והן להורה, ובענייןינו לאם.
5. יצאה בליווי בנסיבות מעין אלה, מוסדרת בפקודת נציגות שירות בתי סוהר, **04.40.01 הוצאה אסיר באבטחה מבית הסוהר** (מעודכנת ליום 6.12.2017) (להלן: 'הפקודה'), הקובעת את הכללים להוצאתו בליווי של אסיר שאינו זכאי לחופשת, ובכלל זה עצור, "במקרים חריגים ומטעמים הומניטריים". סעיף 4 לפకודה קובע כך:

"**בהתקיים אחד מן האירועים המפורטים להלן, רשאי הגורם המוסמך להגדרטו בסעיף 7,**
לאשר הוצאה אסיר באבטחה וזאת בהתאם לשיקולים המפורטים בסעיף 2 לעיל, ובלבב

עמוד 1

**שהarium לא יתקיים במקום ציבורי או במקום בו אין בידי הצוות המלאה לפקח ולנטר את
תנוועות הנכensis והויצאים**

א. **ביקור קרוב משפחה מדרגה ראשונה שחלתה במחלת אנושה או שנפגעה פצעה
אנושה, או שהינו חולה במחלת קשה וממושכת.**

ב. ..."

סעיף 2 לפקודה קובע שהגורים המוסמך במשיב רשאי לאשר יציאה בלבדו **"בהתאם ליכולת להעמיד
צווות ליווי מתאים, בשים לב למאפייני האסיר, והשיקולים הביטחוניים הרלוונטיים לעניין, בדgesch על
מידת הסיכון לשalom הציבור, ביחסן האסיר וביחסן צוות הליווי."**

6. בתחילת הגיש המשיב בקשה לעיון מחדש בנסיבותו, אשר בגדירה ביקש חופשה מיוחדת כדי לבקר את
או. ביום 29.6.22 דחה בית המשפט את בקשתו בשל מספר טעמים, שהמרכזי שבהם הוא דוחו"ת מודיעין
של שב"ס ושל משטרת ישראל, המעלים **"חשש להפעלת צדי ג', אiomim והשפעה על עדים, סכסוכים
קיימים ומתייחסות קיצונית גבואה ביותר"**, אשר לאורם **"לא ניתן לשקלול הוצאת המשיב גם לחופשה
קצרה ..."** (בש"פ 47502-01-22 לעיל, כב' השופט נ' סילמן).

7. משנדחתה הבקשתה לחופשה ב"מסלול הפלילי", פנה העוטר ל"מסלול המנהלי". ביום 28.6.22 פנה
העוטר בעצמו בכתב לגורם המתאים במשיב וביקש **"ביקור חריג בדחיפות לאמא שלוי"**. ומשלא נענה, ביום
3.7.22 פנה בא כוחו בכתב למשיב וביקש יציאה בלויוי, וביום 5.7.22 שלח לבקשת השב"ס מסמכים
רפואים. מרגע פניה זו לא נענתה בכתב או בעל-פה במשך עשרה ימים, ביום 14.7.22 הגיע העוטר את
העתירה דן. המשיבים הגיעו כתוב תשובה מפורט ביום 19.7.22, ודין במעמד הצדדים (לא נוכחות העוטר
לבקשתו), התקיימים ביום 20.7.22.

8. בדיון הבהיר ב"כ העוטר שהבקשה מצומצמת ומוגדרת: **"אנו מבקשים לצאת לשעה-שעותים לנשק
את ידה של אמו ולוחזר... אנחנו לא ביקשנו לעדכן את כל המשפחה 'בוואו ותראו אותו שם'. קחו
אותו בשעה אחת בלבדה, ינסק את ידה ויחזור, היא עלולה ללקת לעולמה בכל רגע. היא אשה בת
90, אין סיכוי שתצא מבית החולדים."**

9. קרי: גדר הבקשתה הוא הוצאה בלויוי, זמן קצר ביותר, ללא התראה מוקדמת, ובתנאים שיקבע שירות
בתי הסוהר.

10. המשיבים מתנגדים בתוקף לבקשתה. בהיבט הדינוני, ביקש ב"כ המשיבים לראות בהחלטת בית המשפט
המחזוי שלא להתרIOR חופשה מיוחדת, החלטה המחייבת את בית המשפט כאן, והוסיפה שאין להתרIOR פניה
לייציאה בלויוי לאחר שנדחתה בקשה לחופשה מיוחדת כדי למנוע "תאונת משפטית", כמוגנה בפסק הדין
שניתן בעניין קורובקוב (בש"פ 5857/17 **קורובקוב נ' מדינת ישראל** (2017)). בהיבט המהותי, הצבעה
ב"כ המשיבים על המסוכנות לעדים ולשלום הציבור, המפורטת בהחלטה בעניין מעצר עד תום ההליכים,
ועוליה מדויקות המידע ומהמידע החסוי שהוצע לבית המשפט במעמד צד אחד (באישורם ב"כ העוטר). עוד
טענה שהוצאתו של העוטר כרוכה גם בסיכון לצוות המלאה, שכן **"אין אפשרות הרמתית לאבטוח כל
סיטואציה"**.

11. בטרם אדרש לבקשתה עצמה, ראוי להתייחס למסגרת הדינונית. בעבר הייתה הגישה השלטת בעניינים מעין
אליה, שראויה להוותר את שאלת מתן החופשה המיוחדת מטעמים הומניטריים **למי שמצו במעצר בידי**

הסמכות המנהלית של שירות בתי הסוהר (בש"פ 174/02 **אטיה נ' מדינת ישראל** (2002), כב' השופטת ד' ביניש כתוארה אז), לגופו של עניין נקבע שם, כי "חופה ממעצר אינה עולה בקנה אחד עם המעצר ועם תכליתו". בפרשת קורובקוב לעיל, נקבע בית המשפט העליון (כב' השופטת ד' ברק-ארץ), שכאשר הסעד המבוקש הוא חופה מיוחדת, הדרך לבקשו היא במסגרת עיון חוזר בבית המשפט שהורה על המעצר ב"הליך פלילי", ובמסגרת זו ראוי להביא גם את עמדת שב"ס, שיכל במסגרת בחינת הבקשה להיעתר לה במלואה או בחלוקת. ככל שהבקשה היא ליציאה בלבדו, כי אז יש לפנות לשירות בתי הסוהר מכוח פקודת "הוצאת אסיר באבטחה" 04.40.00 לעיל, קרי ב"מסלול המנהלי". כן נקבע, כי "מטעים מעשיים", בשל כך שחופה מיוחדת לעצור היא חריג (שכן אינה מתישבת עם תכלית המעצר), נכון להעדיין את המסלול המנהלי.

12. עניין זה התעוררשוב ברע"ב 3225 **שירות בתי הסוהר נ' אליאב** (17.5.22), שם נקבע כי "מסלול הפלילי קיים, אלא שהפתח בגדרו - צר מאד. המסלול המינהלי לעומתו, רחב יותר, שכן הוא אפשר אף יציאה בלבדו, ולכן, בדרך כלל, איןנו עומד בסתרה לתכלית המעצר. עם זאת, לשב"ס מסור שיקול דעת רחב, האם להינות לבקשתה, אם לאו." באותו פרשה, העצור עתרת אסיר "במסלול המנהלי" בבקשתו להתריך לו להשתתף באירוע ברית המילה שלו. בית המשפט המחויז התריך לו לצאת בתנאים, אולם בית המשפט העליון קיבל ערעור על החלטת בית המשפט המחויז, וקבע שיש לדחות את העתרה הן בשל כך שבקשתו לחופה מיוחדת צריכה להיות מוגשת לבית המשפט שהורה על המעצר "במסלול הפלילי", ולא כפי שנרג שמו העצור; הן בשל כך שבקשתה ליציאה בלבדו העצור לא הוכיח שמייצה את ההליך המנהלי; ובעקבර משום שלפי המידע המודיעיני שהוצג, ציאתו של העצור מהכלא עלולה הייתה לייצר סיכון מצד גורמים עבריניים שלהם "חשבו פתוח" אליו, וזאת הן כמובן הוצאות המלווה והן כלפי הציבור בכללות. כן נקבע, שלא ניתן לשב"ס האפשרות לבחון האם יש בעצם בלבדו כדי להפחית את הסיכון והאם יש היתכנות ליציאה בלבדו.

13. בבש"פ 4551/22 **סטופnicki נ' מדינת ישראל** (5.7.22) נדחתה בבקשת עצור להשתתף בלוויית אמו משומ שיציאה כזו "אינה עולה בקנה אחד עם תכלית המעצר ועם עילתו", והובהר, כי "כל שהמבקש חופץ בכך, דרכו לפנות בבקשת יציאה בגדרי המסלול המתאים - פתוחה בפניו".

14. במקורה שלפנינו, פעל העוטר לפי המתווה שנקבע בפרשת קורובקוב. הוא פנה במסלול הפלילי, ומשנדחתה בבקשתו, הוא פנה במסלול המנהלי. אכן, ההליך המנהלי לא הושלם במובן זה שב"ס לא השיב לפניה בכתב של העוטר, אולם עמדת שב"ס הוצאה במלואה בכתב התשובה שהוגש בדיון. זהו מקרה מובהק, שבו שלא ניתן תשובה בזמן סביר בהתחשב בבקשתו ולונוך דוחק הזמן (כשהאם במצב קשה בבית החולים), רשיי היה העוטר לראות בכך מעין תשובה שלילית, ולפנות בעונייה בעתרה מנהלית.

15. על כן, אנו מצאים בשיקול הדעת המנהלי, שמצד אחד אפשר פתח "רחוב יותר" (כאמור בפרשת אליאב, ומצד שני הוא מתייר שיקול דעת רחב לשירות בתי הסוהר, אשר לא בנכקל יתרעב בו בית המשפט במסגרת עתרה מנהלית).

16. עיון בהחלטת שב"ס מיום 13.7.22 (שלא נמסרה לעוטר או לבא כוחו והוצאה לי בדיון במעמד צד אחד בהסכם ב"כ העוטר), מעלה שגורמי שב"ס ראו מקום להיעתר לבקשת מטעמים הומיניטריים, וזאת "בכפוף לעמדת המחויז". העובדת הסוציאלית הבהירה שהעוטר שווה באגן עצורים ללא צורך בהשגחה ולא עבירות, קרי שהתנהגותו בכלל טוביה. רופא היחידה בדק את המסתכים הרפואיים והמליץ על היציאה, ובכל פרט גם הגורמים הפיקודים המליצו על כך. מנגד עמדת המחויז הייתה שלילית, בשל מסוכנות גבוהה ביותר

שעולה מהמידע המשפטתי ומהמידע המודיעיני של שב"ס, ועמדו זו הובילה להחלטה המנהלית שלא להתריר את היציאה בלויין.

17. עינתי בחומר שנאסף בידי המשטרה ובידי שירות בתי הסוהר. מדובר בחומר מכובד, בעל ערכיות ומהימנות גבוההות. בהצטראף לראיות לכואורה המבוססות את כתב האישום, כפי שפורטו בהחלטת בית המשפט מיום 13.4.22 כאמור לעיל, מדובר בתמונה מבוססת המלמדת על מסוכנות מצד העוטר ולמצער מסביבתו.'Brien' זו ודאות, אלא הערכה מודיעינית, אולם היא בעלת עצמה המחייבת לקחת אותה במלוא הרצינות ולתת לה משקל מלא.

18. יחד עם זאת חשוב לומר, שאין במערכת הידיעות הללו, התייחסות ליציאה קצרה בלויין כפי שהתקבשה. קרי אין בהן אינדיקציה ספציפית למסוכנות לעוטר או ממנו, לשולם הציבור או לצוות המלווה, באשר לתרחיש שבו יוצאה העוטר בלויין, בהתראה קצרה, בשעה לא צפוייה ולמשך קצר ביותר לביקור אצל אמו.

19. כשובחנים את עניינו של אדם המבקש לפגוש את אמו לפגישה, שהוא ככל הנראה פגשthem האחרוני, כשהואם בערוב ימיה חולה ותשואה, אך צוללה (לפי המסמכים הרפואיים), יש לראות בכך לא "זכות יתר" לחופשה, אלא זכות אדם יסודית, שיש לה משקל מיוחד במיוחד ב"תחרות" מול שיקולי מסוכנות ובטיחות. בעניינים מעין אלה נוכנים שבעתים דבריו של השופט יצחק זמיר בעע"א 7440/97 מדינת ישראל נ' אבי גולן (5.1.98), כי **"בഫעלת הביקורת השיפוטית על הסמכות [של שב"ס] נדרשים איזון ורגשות יותר מהרגיל. ... אכן, בית המשפט הוא אשר שלח את האסירים על בין החומות, אך עכשו, כשהחומות סגורות עליהם, בית המשפט הוא אביהם של האסירים."** (שם ע' 6).

20. יתרה מכך, יש לראות את המפגש לא רק מנקודת המבט של האסיר, אלא אף מנקודת המבט של אמו, שמבטו ומגע ידו של בנה בטרם תלך לעולמה הוא חסד אנושי, כפשוטו. זכותה למפגש זה נגזרת מכבוד האדם שלה, ואף שאינה בעלת דין בפני, לא יכול שלא לראותה לנגד עני (ראו: בש"פ 6184/10 מדינת ישראל נ' אברהם (23.8.2010); שם נדונה יציאה לביר מזוועה של בנו של האסיר, ונקודת המבט של הבן).

21. לאחר דברים אלה, מסגרת הדיון היא בשאלת סבירותה של החלטת המשיבים. **"שירות בתי הסוהר הוא המופקד על ניהול בתי הסוהר, והוא אחראי על הסדר והבטיחון בשעריו, ובכלל זה, על בטיחון הציבור בכל הקשרו ביציאת אסירים לחופשנות. השיקולים הנשקלים לצורך עמידה באחריות זו של שירות בתי הסוהר הם מקצועיים מובהקים, ובית המשפט אינו אמור להתערב בהם אלא במקרה של חריגה קיצונית מסבירות, או כאשר נפל בהם פגם או מום מינרלי אחר. במקרה זה לא נפל פגם כזה."** (רע"ב 5661/09 שרון פרניאן נ' שירות בתי הסוהר (2009)).

22. ההחלטה שב"ס להעדיין את תמונה הסיכון שהוצגה בפניו על פני המלצות המקצועיות של גורמי הטיפול, הרפואה והגורם הפיקודי - היא החלטה סבירה, אשר כמותה אושרו על ידי בית המשפט העליון שוב ושוב (למשל: רע"ב 2163/2012 ימני נ' שירות בתי הסוהר ואח' (2012); רע"ב 4943/12 אברהם אבו צעלאק נ' שירות בתי הסוהר (2012); רע"ב 5661/09 שרון פרניאן נ' שירות בתי הסוהר (2009); רע"ב 6687/09 פרנסואה אביטל נ' שירות בתי הסוהר (2009)). בהחלטה זו אין יסוד להתערב. אין זה מתפקידו של בית המשפט ואין זה בכוחו, לבדוק את עצמתו של החומר המודיעיני, ולא הוציא כל פגם היורד לשורש העניין באשר לשיקולי שירות בתי הסוהר בקבלת ההחלטה.

23. לנוכח הדברים אלה, אין מקום להיעתר לבקשה להוצאה ללויין. ברוח דבריו של כב' השופט רובינשטיין בפרשא אחרת (רע"ב 7698/09 דורה נ' מדינת ישראל (28.8.09), אבוקש, כי חומרת מצבה של האם

נכון להיום, וקייםה של אפשרות מעשית לביקור קצר ללא התראה מוקדמת, בהכנה הולמת ובליוי, יבדקו
ויאבו בשנית ובבדיקות בפני הגורם המתאים בשירות בתי הסוהר, אשר יבחן אם יש בידו לקבוע מסגרת
לביקור קצר ביותר, בבחינת **לאחוז בידייה ולנשקה**, בדברי בא כוח העותר. מסגרת, אשר יהיה בה כדי
להקטין את הסיכון אל מתחת לרף, שיכל לגבור על זכות האדם של העותר ועל הזכות הנגמרת מכובדה של
האם למפגש של חסד בטרם תלו לועלמה.

24. בכפוף לכך, העתירה נדחתת.

ניתנה היום, כ"ב تموز תשפ"ב, 21 ביולי 2022, בהעדר הצדדים.